

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 20.	
Telefon: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	14.00
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékire postán küldve	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Be akarja csapni Szabadkát a belügyminiszter.

Rendezni akarja Szabadka adósságát

Wekerle miniszterelnök hatalmas koncepciójú és széleskörű pénzügyi programot dolgozott ki az ország gazdasági felvirágoztatására és ebből a mindent felölelő programból nem maradtak ki a városok sem. Rájuk is gondolt a program, a városok sorsa sem kerülte el Wekerle szemét. A miniszterelnök bölcsen belátta, hogy az ország gazdasági és pénzügyi jólétének egyik alapvető feltétele a városok jó sorsa és adósságmentessége.

A kormány — mint a Délvidék értesül — azzal a nagy fontosságú tervvel foglalkozik, hogy a városok anyagi helyzetét helyrehozza. A gondolat megvalósításának természetesen még csak az előmunkálatai folynak, de bizonyos, hogy a Wekerle-kormány mihamarabb rendbehozza a városok nyomasztó adósságtömegét.

Ugron Gábor belügyminiszter — miként tegnapi számunkban jelentettük — rendeletet intézett a városokhoz és abban a városok jelenlegi vagyoni helyzete, háztartási viszonya, továbbá az iránt érdeklődik, hogy a háború alatt helyzete miképpen alakult.

A kimutatásban fel kell sorolni az összes rendes, rendkívüli és átmeneti kiadásokat, valamint a város összes vagyonát a mai becsértéssel.

Fontosnak tartja a belügyminiszter a háború következtében a városra hárult teher-többletnek pontos és lelkiismeretes kimutatását. Főképpen azt a különbséget kell pontosan feltüntetni, amely a város háztartásában a jelenlegi viszonyok között a normális viszonyokkal szemben előállott.

Ugy értesülünk, hogy a kormány az összes magyar városok összes adósságait egyesíti, konvertálja és olesó állami kölcsönrel fedezi. Sok

város ugyanis adósságait után igen sok kamatot fizet és a rendezés következtében ettől megszabadul.

Ez az intézkedés azonban, ha teljesen általánosítják és kötelezővé teszik az összes városokra, Szabadkára igen nagy veszteség volna. Mi

ugyanis rendkívüli helyzetben vagyunk a többi magyar várossal szemben. Szabadka sokat nyert a háborúban, még az adósságán is. Fizet háromnegyed százalékot és kap 6 százalékot. Ne engedjük hát becsapni magunkat, még a minisztertől se!

Hindenburg a németekhez.

Berlin, okt. 4. A Wolf ügynökség közli Hindenburg kéziratát, melyben megköszöni a gratulációkat és egyidőben a német nemzethez fordul — közli, hogy ellenségeink tulnyomó erejének ellenálltunk, mert egységesek voltunk. Bízatok, — írja — hogy Németország kivívja amire szüksége van.

Taifun pusztított Tokióban.

Bécs, okt. 4. Reuter-ügynökség jelenti: Tokióban hétfőn rettenetes Taifun pusztított. Százegrek fedél nélkül maradtak. Több százan meghaltak és megsebesültek.

Károlyi Bernben

Budapest, okt. 4. Károlyi kijelentette, hogy a berni konferencián résztvesz. Utazását csak 8—10 nappal halasztotta el, mert a berni konferenciát is 15-éig elhalasztották.

Oroszország nem akar békét.

Pétervár, okt. 4. A demokrata konferencia 610 szavazattal 585 ellen elvetette azt az indítványt, mely az azonnali béketárgyalások megkezdését követelte.

Kerenszki kész otthagyni az oroszokat.

A Secolo jelenti: Kerenszki a demokrata kongresszuson kijelentette, hogy kész visszalépni a kormányzástól, ha a nép kívánja. Ő azonban ezentúl is azon fog fáradozni, hogy Oroszország szövetségeseivel együtt becsületes békét érhessen el.

Londonból költöznek a hivatalok.

Rotterdam, okt. 4. A „Daily Mail“ közli, hogy a folyton ismétlődő német légi támadásokra való tekintettel, több fontos állami hivatal elköltözött Londonból.

Amerika segélymozgalma Oroszországért.

Kopenhága, október 4. Az „Utro Rosszija“ jelenti, hogy Wilson kéziratot juttatott el Kerenszkihez, akivel közli, hogy jelentékeny segélymozgalmat óhajt indítani az orosz közvélemény megnyugtására.

Zeretelli Kerenszki helyett.

Genf, okt. 3. A Petit Parisien szerint az ántánt azt szeretné, ha Zeretelli venné át a kormányt, mert ő az egyetlen possibili férfiú, aki a szocialisták és a polgári körök közt kibékülést teremthet.

Az ántánt szigorítja a blokádöt.

Kopenhága, október 4. Londoni távirat jelenti, hogy a Németország elleni blokád jelentékeny megszigorítása ismét küszöbön áll. Egy titkos ülésen György király aláírta egyes újabb árucikkeknek Svédországba és Norvégiába való kiviteli tilalmát. Ezenkívül rendszabályokat beszéltek meg, amelyeknek célja az, hogy Németország minél nehezebben szerezhessen árukat a semleges országokból.

Szemtelenkedés.

Mondja a katolikus közönség, van-e még mákszemernyi önérték benne? Ha igen, akkor elvárjuk tőle, hogy nem veszi kezébe Az Estet, amely újabban a legkihívóbb módon sérti a katolikusokat. A békegyűlésről elkövetett írása már a felháborodás netovábbját váltja ki. Annyi öntudatot mégis el kellene várnunk a magyar katolikusoktól, hogy a zsidó Miklós Andortól és bandájuktól nem fogja a végletekig tűrni a sároscsizmáskodást.

Még egyszer mondja valaki, hogy mi kezdjük az antiszemitizmust, azzal majd elbánunk!

A legérlelhetlenebb küzdelmet fogjuk indítani mindenféle szemtelenkedés ellen és ebben reméljük, hogy nemcsak a katolikusokat fogjuk magunk mellett találni, hanem minden józanul gondolkodó zsidó polgártársunkat is. Azoknak is érdekük, hogy egyszer már kivégezzük a bőrükben nem férőket. Ez nem antiszemitizmus lesz, hanem harc a sajtólovagok és mindazok ellen, akik bántani merészelnék bennünket. Utólvégre a zsidóságnak sem érdeke, hogy megtévelyedett, a szabadkómivesség által kibérelt és szaturált társaik alávaló aknamunkája miatt általános gyűlöletet zudítsanak magukra.

Minden félóránban egy kis kanállal.

A közbiztonság érdekében oly sokszor hangsúlyozta a *Delvidék* az utcák kellő megvilágításának szükségességét. Elengedhetetlennek tartjuk testi épségünk megőrzése érdekében, hogy az utcák meg legyenek világítva.

A gázgyár üzemének hosszú szünetelése után, most még mindig csak néhány lámpát találunk, mely belepislákol a sötét éjbe. Az üzem megindulásakor azt az értesítést kaptuk, hogy egyelőre 160—180 lámpa fog égni. Ezzel szemben tapasztaljuk, hogy a begéret lámpák legnagyobb része még mindig a legnagyobb sötétségbe burkolódik.

A gázgyárnak okvetlenül kell szénnel rendelkeznie. Más városok, mint annak idején már amúttunk erre, egy pillanatra sem hagyták, hogy világítatlanok maradjanak az utcák. Erélyes fellépéssel mindenütt biztosították a szükséges szénmennyiséget. Talán nálunk is minden megtörtént. De ha megtörtént, akkor még mindig nem látjuk az eredményt, mert ugyancsak zsugori módon világítanak az utcákon.

Elfogott rabló cigányok.

— Hajsza két vármegyén át. —

Hirt adtunk nemrégiben arról a vakmerő rablásról, amely a csávolyi határban történt. Egy jánosalmi gazda lisztet szállított haza egyik bajai malából. Amikor éjszakának idején Csávoly alá ért, eléje ugrottak csavargó cigányok, elrabolták tőle a kocsiját, lovait, a lisztjét és 700 korona készpénzét.

A vakmerő rabló cigányok ellen megindult a hajsza. A valószínűség az volt, hogy Pestmegye felé menekültek.

A rablók üldözésének irányítását Kiss János bajai járásörmester vette a kezébe. Összpontosította a bajai és zombori járásrendőrségét és megindult a rablók ellen a hajsza Kiskunfélegyháza felől egészen Alsó-Bácskáiig. A cigányrablók üldözésének meg is volt az eredménye. Az izgatott hajszában előbb a jánosalmi gazda kocsija, lovai és az egész lisztkészlete került meg.

A cigányokat üldöző esendőrök mindig a sarkukban voltak a rablóknak, akik végül sarokba szorítva, úgy tudták csak egéruat nyerni, hogy az országuton legráhtak a rablott kocsiról és egy erdőbe menekülve eltűntek. A rablott dolgok megvoltak. Most még a rablókak kellett előkeríteni. Most ez is sikerült. A bajai esendőrörshöz távirati értesítés érkezett, hogy a bezdáni esendőrök elfogták a csávolyi utonállókak két kóbor cigány személyében, akik az utonállást és rablást beismerték.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Delvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

Hős bácskaiak.

— Aranyérem az elesett örmesternek. —

Nap-nap után kell hirt adnunk a bácskai derék katonák hősiességéről és amilyen szívesen adjuk ezt tudtára mindenkinek, az idegeneknek is, éppoly lesújtó ránk nézve is, ha olyan kitüntetésről kell beszámolnunk, melyet az illető csak halála után kap meg. Szép ez a kitüntetés, nagyon szép, de az élet még szebb volna! Másrészt pedig: inkább dicső halál, mint diestelen élet.

Fábián Péter 6 os honvéd tartalékos örmester az, aki az ellenség előtt tanusított kiválóan vitéz magatartásának elismerésül az arany vitézségi érmet kapta. Fábián azonban már nem él, ellenséges földön perlad a földben. Az érmet hozzátartozói kapják:

Vitéz magatartásáért a katonai érdemkereszt 3. osztályát kapta a hadiakitményel és a kardokkal: Magyar Dezső 86. gyalogezredbeli hadnagy.

Vitézségéért Signum Laudist kapott Kleer József 86 os hadnagy.

Vil os császártól a porosz királyi harcászati érdemérmét kapták: Rajzei József 6-os honvéd népfelkelő, továbbá Csányi Sándor népfelkelő örmester, Göttel Péter

népfelkelő szakaszvezető és Munk István huszár, a 4. honvéd huszárezreában.

Vas érdemkeresztet kaptak a vitézségi érem szalagján: az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataikért: Széne Fülöp, Henrik népfelkelő szakaszvezető a 6 népf. gyalokezredben és Nádick Jakab II. osztályú számvivő altiszt, Méri Bálint honvéd a 6. honvéd gyalogezredben. Ugyanezt kapták az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül: Bonis Ferenc népf. tizedes, Korall Fülöp Jakab örmester, Már Károly honvéd, Burai Vendel tart. honvéd, Sándor Márton és Gahi Antal népfelkelők, a 6. honvéd gyalogezredben.

Vitézségükért nagyvezüst érmet kaptak: Szagel Sándor dr., Kovács János tart. 6-os honvéd hadnagyok, továbbá az ellenség előtt elesett Jalzovtcsy István tart. zászlós a 4. honvéd huszárezredben.

Kisezüstöt kapott már másodsor Balogh Lajos tart. 6-os honvéd zászlós. Ugyanezt először kapták: Munka József örmester és Reiszler Péter népfelkelő, a 6. honvéd gyalogezredben.

Istenlátó Erzsók.

— Távolági szerelem: 40 korona. —

Tudvalevő, hogy a vallás legfőképpen itéli a babonát. Mégis a babonások és még inkább akik a babonát üzletszerű csalásra használják, iparkodnak a vallás külső lepleibe bujni, hogy így kövessék el a legnagyobb visszaélést a vallás ellen. Így volt ez a mostani esetben is.

A közelben nemrég egy feltűnően öltözködő fiatal parasztszönyv telepedett le. Selyemben járt, sokat költött és egész udvara volt fehérből. A rendőrség figyeltette a gyanus menyecske és a detektívek az első napon megtudták, hogy Istenlátó Erzsóknak hívják s jövendömondással, kártyavetéssel foglalkozik.

A babonás vidék alaposan beült neki és a falusi asszonyok vékaszámra bordják a sokféle jót, meg a meleg bankót a szemrevaló boszorkánynak.

A rendőrség várt az alkalmas pillanatra és intézkedésre; két detektív csapatot le a ravasz jósnőre. A misztikus elfüggönyözött szobában éppen ülés volt. Három szál miligyertya égett az asztalon. A vajkos kiterjesztette karjait és szemét az ég felé fordította. Az asztal előtt egy idős falusi asszony térdepeelve zokogott, egyike a látogatóknak, akik sorukra várva szorongtak az udvaron. Erzsók kísérteties hangon szavalt:

— Menyébéli Isten, látlak... Mond meg hü szolgálódnak, én, Balog Sándor 6-os honvédszakaszvezető mikor jön haza?

A menyébéli helyett profán hang felelt:

— Mit szédití ezt a sok szegény embert? Gyerünk a rendőrségre!

Istenlátó Erzsók riadtan zuhant le hivatásának magaslatáról. Sikoltozott, tiltakozott, aztán könyörgésre fogta a dolgot, de a

detektívek rá se hederítettek. Összepakolták egy ládaba a tömör kenőcsöt, porokat, füveket, üvegeket, a babona otromba szreit és özvegy Murvainét, a megremült asszonyok szörnyű álmélkodására, bekísérték a kapitányságra.

A kihallgatás során kiderült, hogy az asszony napi jövedelme átlag meghaladta a 80 koronát. Egészen jó bolt, hogy az ostoba emberek hisznek a ráolvasásban. A bünjelek közt ráakadtak egy vastag papirosvonalas üzleti könyvre, amelyben ott az árjegyzék: Ime:

Helybeli egy szerelem 20 kor. Tolvajság közeadás 30 kor. Vidéki távolági szerelem 40 kor. Nehézséges 50 kor. Rontás (gyermek, nő, férfi) 100 kor. Akasztási 150 kor. Gonosz kiűzése 100 kor. Hamis eskü törvény által 100 kor. Hadifogságból hír 75 kor. Harctérről hír 50 kor. Belső, külső hájog 60 korona.

Az istenlátó könyvében valóságos jegyzőkönyvi adatok is vannak. Ilyenek:

— Bíró Zsuzsánna 27 éves, 4 éves ház. Molnár Sándor 29 éves. Testvére tett szerencsétlenségbe. Ördög-kisértettel feibontotta hitét...

A főkapitány özvegy Murvainét eltoloncoltatta és kiltotta a város területéről.

— Szerencsétlenség mozdonytisztítás közben. Páncsics János mozdonyfűtő a gondjaira bizott mozdonytisztogatása közben felkapaszkodott egy villanyvezetékbe oly szerencsétlenül, hogy az áram a földre vágta. Fülén és orrán megsérült. A mentők beszállították a Mária Valéria kórházba.

Beszédek.

(XXV.)

(Folytatás.)

Az izraelita hitközség beszéde.

Klein Adolf dr. beszéde.

Ezért van nekünk szükségünk kiváló tapintatra, hogy erős kézzel, tapintattal lecsendesítsék a hajlamokat; ezért van szükségünk olyan férfiakra, kik a köz érdekében dolgozni nemcsak akarnak, hanem tudnak is. Éppen ezért örömmel e nap városunkban.

Ebből az örömből részt kér magának a szabadkai zsidóság is, melynek mintegy ezer tagot számláló csapata e város érdekében mindenkor lelkesedéssel, örömmel és áldozatkészséggel vette ki részét, mindenikük munkálkodott a város kulturális és gazdasági fejlődésén, minden tagja mindenkor teljesítette városa és hazája iránti kötelességét. Hiszen ott csatáznak a háboru kitörése óta a mi véreink, a mi fiaink is; olykor-olykor hazatérnek, ki épen, ki sebekkel, vitézségi jeleivel. Fájdalom, sok közöttük, akik örökre ott maradtak a becsület mezején.

Mindezekért soha senkitől sem dicséretet, sem elismerést nem várunk. Saját belső lelki nyugalomunk, öntudatunk, a jól teljesített kötelesség tudata lesz, volt és ma is, a mi egyedüli jutalmunk.

Felekezetem nevében üdvözlöm Méltóságodat e városban. Tisztes kérelemmel jövünk: hogy ezt a szeretetet, jóindulatot, melyet ide hozott, árássa ki községünkre, felekezetünkre, intézményünkre is. Adja Isten, hogy teljesedésbe menjenek mindazok az ideálok, melyek nemes lelkét betöltik: miként lehet sívár, vigasztalan jelenből szép várospolitikát előteremtteni.

A főispán válasza a zsidóknak.

Ideális felfogásuknak köszönhetik az urak, — és nagyon érthető is — hogy ezt a politikai irányt megbecsültük. Ennek az új Magyarországának az alapterakása azért fog sikerülni, mert nem zárunk ki a liberális áramlatoktól. Önök teljesen jó magyarokká váltak, a magyarság küzdőivé, előharcosává váltak. Nagyon természetes, hogy azokkal az emberekkel, kikről mi tudjuk és látjuk, hogy már egészen mellettünk vannak, a legnagyobb készséggel fogunk kezdet, öleljük őket keblünkre és kérjük, dolgozzunk együtt válllvetve a magyar hazáért. Sem liberális felfogásban, sem Szabadka iránti szeretetemben, sem hitközségük iránti szeretetemben csalódnai nem fognak.

Gerzson József dr. rabbi beszéde.

Ezek után a szép szavak után engedtessek meg nekünk, hogy magas személyere és széleskörű működésére elmondjuk bibliai áldásunkat. Aldja meg az Ur és őrizze meg Méltóságodat a maga megelégedésére, a magunk és mindnyájunk üdvére. Világítsa az Ur fénylő arcát Méltóságod felé, hogy az ő szelleme, az igazság és szeretet szelleme mutatkozzék minden egyes működésén és munkálkodásán, hogy abból áldás fakadjon a királyra, béke a hazára. Ugy legyen! Amen.

(Folytatjuk.)

NAPI HIREK.

ÉRZITEK-E?

Kint, ahol az ágyu ordít,
s sír a néma éjszaka,
kajánul kacag az ördög,
dul az rettentő csata,

felgyulnak a világitó
rakétáknak fényei,
előbujik asszonyotok
fakult, kopott, agyoncsokolt képei:

hazavágyó katonáink
százazrei feküsztek,
zászlók alatt, melyre itthon
hívő esküt esküdtek;

kint, ahol a golyóeső,
mint a zápor, úgy szakad,

— Október 6. A magyar nemzet függetlenségi harcának vértanúiról még a világháború vérzivatarában sem felejtkezhetik el Bácska népe. Talpig gyászban, a szenvedés és nyomor e nehéz napjaiban is az emlékezés fehér szárnyán repül vissza a multba a magyar néplélek, hogy a vértanu halálban megdícsőült hősök élő emlékezetének obeliskjére helyezze a hála, szeretet és kegyelet virágából font koszorúját. Az aradi gyásznap évfordulóján délelőtt 10 órakor a Szent Teréz-templomban gyászistentisztelet lesz.

— Hatósági munkaközvetítő Szabadkán. Budapesti munkatársunk írja: Nemesak a népek lelkében kél életre a békevágy, nemesak a polgárság foglalkozik e gondolat: mi lesz a leszerelés után? A hatóságok is kezdenek számolni azzal a lehetőséggel: bekövetkezhetik ismét a béke csendes, boldog ideje, mikor ismét hazatérnek a katonák, újra megkezdődik a polgári munka. Ennek helyes mederbe való tereléséhez intézkedések szükségesek. Egyik legfontosabb intézkedés a hatósági munkaközvetítők felállítására. Minden városban meg lesz az, így tehát Szabadkán is. Alkalmos egyéneket fognak a hivatal élére állítani, akik megtudnak a nehézségekkel birkózni. Arra vonatkozóan nem sikerült felvilágosítást nyernem: vajjon csak a szabadkai hazatérő katonákat juttatja-e az új helyi hivatal munkához, vagy kiterjeszti működési körét a környékre is?

— Bezárják a pálinkaméréseket. A „Délvidék” fővárosi tudósítója jelenti: Amióta a földmivélsügyi miniszter energikus rendelettel lefoglalta az ország szesztermelését, a likörgyárosok és pálinkamérők körében nagy mozgolódás keletkezett, mert azóta majdnem teljesen lehetetlenné vált a makszimális áron felül vásárolt szeszből gyártott likörök és pálinkafajták előállítására. A mozgolódás nem járt eredménnyel, mert a pénzügyminiszterium — dacára annak, hogy a szesz forgalmát szabályozó rendeletek még nem készültek el, — már ki is jelentette, hogy mindaddig, amíg a hadsereg és a közüzemek szeszszükséglete biztosítva nincsen, a polgári fogyasztás a lefoglalt szeszből semmit sem kaphat. Ez annyit jelent, hogy január végéig a likörgyárosok és pálinkamérők szeszt nem kapnak és üzemüket beszüntetni kénytelenek. Az állami antialkoholizmus-

kint, ahol a bugyogó vér
mint hegyekből a friss forrás úgy
[fakad

kint az örjítő zsvajban,
síró éjek, könny nélküli idején,
A csapkodó vérhullámok,
árat hozó sose muló éjjelén,

mikor csoportokban szállnak
ható lelkek ég felé,
Mikor Szent Péter az ajtót
még be sem reteszeli,

s kulesolódik bünnélküli,
vértől ázott, reszkető két kezetek:
érzitek-e itthon hányan
imádkoznak értetek?

Bartók Márta.

nak ez az első lépése bizonyára
közmeignyugvást fog kelteni.

— Kohn — Gerő. A belügyminiszter megengedte, hogy Kohn József temerini születésű, illetőségű és ugyanottani lakos, vegyeskereskedő, családi nevét Gerőre változtassa át.

— Eljegyzés. Hajósovits Lili bácsgyulafalvi postai kiadónőt Baján eljegyezte Szentiványi György küllödi tanító, a 23. gyalogezred kitüntetett tartalékos zászlósa.

— Üdvözet a harctérről. Szobonya László 86-os zászlós aláírásával ma a következő sorokat hozta címünkre a posta: Selo, 1917. szept. 19. Az itteni szabadkai fiuk nevében küldök a Délvidéknek és olvasóinak sok üdvözetet. A körülmények nem engedik meg, hogy társas lapot küldjünk. Szószótan vagyunk s nem lehet tudni, hogy az aláírásgyűjtés közben nem a dígó tesz-e a lapra egy nagy pontot. Jól érezzük magunkat há! Istennek, — a partner nem sokat okvetetlenkedik.

— Gondatlanság miatt a halálba. Még szeptember 29-én Solti József 25 hónapos kisgyerek szülei távollétében Kosuthfalvai szálláson zsirszódát ivott. A zsirszóda véletlenül került a gyerek kezébe, azzal eleinte játszadozott, majd izére is kíváncsi lett és megkóstolta. A gyerek nem sokat ihatott belőle, mert gyöngye, fiatal szervezete még négy napig viaskodott a halállal. Most meghalt a Mária Valéria kórházban, ahol megállapították, hogy halálának oka a lúgkórmérgezés következtében beállott szívbénulás.

— Bekvirálják a takarmányt. Tegnep megemlítettük, hogy lefoglalják a takarmányt. Ma közöljük a miniszteri rendeletet. Minden természetes és mesterséges szálas takarmány, mindennemű szalma és mindennemű egyéb tömegtakarmány, tekintet nélkül a felhasználás céljára zár alá vétetik. A zár alá vétel nem akadályozza a birtokost abban, hogy takarmánykészletét saját állatállományának ellátására felhasználja. A törvényhatóság első tisztviselője köteles a jelen rendelettel zár alá vett összes takarmány salomkészletből a gazdasági szükségleten felül maradó készleteknek közszükségleti célokra való igénybevételét (rekvirálását) ezen rendelet értelmében haladéktalanul elrendelni és foganatosítani. A jelen rendelet alapján igénybevett (rek-

virált) készletekért a m. kir. földmivélsügyi miniszter által rendeltileg megállapított ár fog térítésül fizettetni. A takarmány és alomkészletek adásvétele iránt a jelen rendelet hatályba lépte előtt és a jelen rendelet életbelépése előtt az áru átadásával még nem teljesített szerződéseket az eladónak csak a földmivélsügyi miniszter hozzájárulásával szabad teljesíteni. Az átvett készletek után, amennyiben átvételük a községi vagy városi közegek közreműködésével történt, a Takarmányforgalmi részvénytársaság a törvényhatóság pénztárába métermázsánsként 1 korona jutalékot fizet. A bizományosok, albizományosok és ügynökök a Takarmányforgalmi részvénytársasággal fennálló szerződéses viszonyból kifolyó minden működésükben az illetékes Takarmányozást Iratkozó Vármegei Bizottságnak ellenőrzése alatt állanak.

A „Délvidék” már fél ket-tőkor kapható az utcán.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden október hó 7. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kelősen felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földváry-utca 4. szám) beküldendők.

— Betörő asztaloslegény. Özv. Szlavik Vendelné üzletzárás után este 7 órakor gyanútlanul tért haza Zentán a Folyó utcában Biliczky Károly házában levő lakására. Mikor a szobába lépett, valaki a sötétben hátulról átnyalábolta, amire Szlavikné annyira megijedt, hogy torkán akadt a szó. Néhány pillanat múlva azonban magához tért és segítségért kiabált, mire az illető kiosont, a szobából, Szlavikné ez után a házban lakó Rózsa Imre kádárt hívta segítségül, aki az ismeretlen után futott és a Rákóczy kávéház előtt sikerült neki elfognia Balla Pál asztalossegéd katoná szökevény személyében és Szlavikné elé vinnie. Itt a betörő térdén állva vallotta be bűnét, hogy álkulcsal ment be, 280 koronát vett ki a szekrényből s éppen menni akart amikor Szlavikné hazaért; mindent visszaad tehát, csak bocsásák szabadon. Szlavikné a betörőt elbocsátotta a nagy könyörgésre, de a csendőrség is tudomást szerzett az esetről s tegnap elfogva, ma bekísérte Szabadkára a katonai parancsnoksághoz.

— Egy örült, a családja ellen. Milánkócs Ferenc 21 éves katoná harctéren szerzett baja miatt környezetére az utóbbi napokban

A Maharadzsa gyöngyének
káprázatos kiállításában:

A johorei szultán

Indiai történet 5 felvonásban. Szinre kerül szernán és esütörtökön. Kezdeté d. u. fél 6 és fél 9 órakor.

mindinkább veszedelmesebb lett
ugy, hogy kórházba való beszállitása
mindinkább szükségessé vált. Tegnep
délután a mentők beszállították a
közokrházba.

— Talan, telen napok. A téli nyomorúságok képe má már többször rámutatott a Délvidék. Ennek egyik előhírnöke a zsirtalan nap bevezetése. Az országos közéletmezés hóftót és pönteket zsirtalan napnak jelentette ki. A szegény embereknek, azt hisszük, még több zsirtalan napja is lesz tekintet. Hogy mifele napok lesznek körülbelül a télen nálunk, röviden így állíthatjuk össze: zsirtalan — hustalan — lisztelen — széntelen — viztelen — villanytalan — gáz-talan — petróleumtalan — talptalan — kabáttalan napok. Állítólag ácsorgástalan napok is lesznek.

— Megszökött a katonáskodás elől. A felsőhegyi őrsparancsnoknak tudomására jött, hogy Jankó József 18 éves cigány a szabadkai határból Zentára szökött azért, hogy mivel itt már sorozás végett keresték, ne találják meg. Az őrsparancsnok a cigányt a zentai közpöskertekben elfogta s hiába bizonyígtatta még a vajda is, hogy a fin pirosplüsköd napján volt csak 16 esztendő, miután beigazolást nyert, hogy már 18 is elmúlt, átadta a katonáügyi osztálynak besotoztatás végett.

Közgazdaság.

A malátakévé legmagasabb ára. A malátakévé legmagasabb ára dobozban való eladásnál métermázsánsként 210, zacskóban való eladásnál 180 korona. Kiskereskedelemben kilónként dobozban 250, zacskóban 220 számítható föl.

Főszerkesztő: Pinteris Károly
igazgató, Budapest.

Főmunkatárs: Dr. Fonyóczy József
ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezett könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Felölös szerkesztőnk telefonszáma:
Páltes 34.

A cs. éshir. 23. gyalogezred

HADIALBUMA.

Szerkesztette:
Kun József Jenő tart. főhadnagy.
1050 harctéri kép
és rajz, 100 érde-
kes cikk és vers.

A világháború első két évében
kifüzetett és elesett 23. as hősök
írásban és képbén megörökítve.

300 autogram
uralkodóktól, had-
vezérektől és ez-
redbeliektől. :-

A számos díszes kiállítású
csoportképen több mint 3000
ezredbeli arcképe található.

Ara 20 kor. Megrendelhető:
Kun József Jenő főhadnagynál,
Tábori posta 632.

4. Október 5.

PSILANDER-

EST

Árviz Svédországban
természetesNihilis robbanás
dráma 3 felvonásban, főszereplő
Waldemar PsilanderA csintalan Contes
vigjáték 3 felvonásban, bemu-
tatják ma és holnap este azELIT
MOZIBAN

SZÖRMÉKET

legszebben
átalakítKERTÉSZ MIKLÓS
divat szücs
Vörösmarty-utca 52. szám.Jókarban levő
boroshordók
kaphatók
Nojcsék Géxánál

Telefon 222

Egy

fűszerüzlet berendezés
jutányosan eladó. Cm a kiadóban.

NŐI KALAPOK

Átmeneti, őszi és
téli velour-, nemez-
bársony-, selyem-
kalapok nagy va-
lasztékban megér-
keztek utolérhetet-
len olcsó árban,
míg a készlet tart.
Fátyol, szalag, vi-
rág- és tolltűzések.
Gyászkalapok min-
den árban. Atala-
kítások, díszítések
legolcsóbb árban,
ugy-zintén szőr-
mében is a legdi-
vatosabb gallérok s
muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Egy jó házból
való fiut fize-
téssel felvesz
a SZENT ANTAL nyomda.

Bérszántást
vállal őszi vetés alá,
ugyanott egy szeeska- és
daráló járgányeladó

Zeller József

fuvaros V., Bethlem-u. 946. Telefon 563

Használt
tankönyveket

magas áron vásárlunk, vagy
ez évben szükségesre becse-
reljük. Mielőbb vásárolja meg
mindenki szükséges

iskolakönyveit

leszállított áron, amíg a kész-
let tart!

Tisztelettel
Lipsitz és Lampel
könyvkereskedés és antik-
várium Rudas-utca, a Zsidó
templom mellett. Telefon 604.

MENETREND

Budapestről érk.	délután 1:00	éjjel 8:01*
		12:24
		3:59
Budapestre ind.	délelőtt 10:15*	délután 1:55
		éjjel 12:45
		5:28
Zomborból érk.	délelőtt 10:02*	éjjel 10:11
Zomborba ind.		éjjel 6:14*
		5:23
Ujvidékről érk.	délelőtt 7:42	délután 1:21
		éjjel 11:50
Ujvidékre ind.	délután 1:48	éjjel 6:26*
		4:44
Szegedről érk.	délelőtt 7:42	délután 12:49
		éjjel 8:07
Szegedre ind.	délelőtt 6:15	délután 1:30
		éjjel 12:05
Cservenka—Gombosról		éjjel 8:57
Cservenka—Gombosra		éjjel 4:42
ind.		" 11:05
Zentáról érk.		" 4:33
Zentára ind.		délelőtt 9:02
Bejáról érk.		éjjel 9:26
Bajára ind.		" 7:00
		" 5:05
Bácsalmásról érk.	délelőtt 7:45	

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól feggel 6-ig

Ha régebbi lappéldányokat akar
rendelni valaki, írja meg levél-
ben, hány darab újság kell neki,
küldjön be abban a levélben a
D e l v i d é k kiadóhivatalának
annyiszor 6 filléres levélbélye-
get és mi azonnal küldjük címére
a lapot. 5 újságért például küld-
jön egy 30 filléres bélyeget.

Akinek a

palicsi női fürdőben

még rubája van,
vigye el sürgő-
sen minél előbb!

Viszketegség, sömör, rüh

bajt leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Fleisch-féle eredeti

„Barnazsír“.

Nincs szaga, nem piszkít.
Mindig eredeti pecsétes dr.
F l e i s c h-félét kérjünk. Próba-
tégely 1:60, nagy tégely 3 kor.
- - családi tégely 9 korona. - -

Kapható Szabadkán: Deesy Gyula
„Szt. Teréz“ c. városi gyógyszerárában
I. kör Deák-utca, Kiskápolna mellett

Faeladási hirdetmény.

A kalocsai érsekség folyó évi erdő-
vágásainak eladása, valamint a bécsi irtás-
földek bérbeadása tárgyában versenytár-
gyalás f. é. október hó 18-án d. e. 9 órakor
fog megtartatni Kalocsán, az érsekura-
dalmi igazgatóságnál.

Egy koronás bélyeggel és 10 száza-
lék bánatpénzzel ellátott ajánlatok nevezett
nap d. e. 9 órájáig az érs. urad. főpénztá-
ránál benyújtandók.

Érdeklődők az eladásra kerülő vágá-
sok részletes kimutatásáért és árverési föl-
tételéért alulírott erdőhivatalhoz fordul-
janak.

Kaloesa, 1917. évi szeptember hó.

Érsekuradalmi erdőhivatal.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Pőzpont: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Cirkvenica.

Beizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékalap 2.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre
a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetettek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.)
külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

— A vesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. —

Folyósít: Jelzálogköcsönöket földbir-
tokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel)
pupilláris biztosságu, adómentes, mindenféle vadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZILEGRLŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.

Áruosztály.

Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányu arató-, fűkaszálo- és vetőgépeket, cséplőgépgarnitúrákat kukorica-
kapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szeeska- és daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.